

MINISTERSTWO EDUKACJI
NARODOWEJ

Barbara Kozłowska

Przeprowadzanie postępowania egzekucyjnego w administracji 343[01].Z1.04

Poradnik dla ucznia

Wydawca

**Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy
Radom 2006**

Recenzenci:

mgr Barbara Dudek

mgr Edward Klęczar

Opracowanie redakcyjne:

mgr Barbara Kozłowska

Konsultacja:

dr Elżbieta Sałata

Poradnik stanowi obudowę dydaktyczną programu jednostki modułowej „Przeprowadzanie postępowania egzekucyjnego w administracji” 343[01].Z1.04 zawartego w modułowym programie nauczania dla zawodu technik administracji.

Wydawca

Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom 2006

„Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego”

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	3
2. Wymagania wstępne	6
3. Cele kształcenia	7
4. Materiał nauczania	8
4.1. Istota i zakres stosowania egzekucji administracyjnej	8
4.1.1. Materiał nauczania	8
4.1.2. Pytania sprawdzające	10
4.1.3. Ćwiczenia	10
4.1.4. Sprawdzian postępów	11
4.2. Organy egzekucyjne	12
4.2.1. Materiał nauczania	12
4.2.2. Pytania sprawdzające	14
4.2.3. Ćwiczenia	14
4.2.4. Sprawdzian postępów	16
4.3. Środki egzekucyjne i postępowanie zabezpieczające	17
4.3.1. Materiał nauczania	17
4.3.2. Pytania sprawdzające	20
4.3.3. Ćwiczenia	21
4.3.4. Sprawdzian postępów	22
4.4. Zasady prowadzenia egzekucji	23
4.4.1. Materiał nauczania	23
4.4.2. Pytania sprawdzające	25
4.4.3. Ćwiczenia	26
4.4.4. Sprawdzian postępów	27
4.5. Prawne środki administracyjne i sądowe postępowaniu egzekucyjnym	28
4.5.1. Materiał nauczania	28
4.5.2. Pytania sprawdzające	33
4.5.3. Ćwiczenia	33
4.5.4. Sprawdzian postępów	34
5. Sprawdzian osiągnięć	35
6. Literatura	39

1. WPROWADZENIE

Poradnik będzie Ci pomocny w przyswajaniu wiedzy na temat obowiązujących przepisów w postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Pomoże Ci on poznać podstawowe pojęcia i ogólne zasady postępowania egzekucyjnego, czynności organu egzekucyjnego, a także prawa i obowiązki uczestników postępowania egzekucyjnego, nauczy wyszukiwania potrzebnych w określonej sytuacji przepisów i rozwiązywania podstawowych problemów oraz sporządzania pism specyficznych dla postępowania egzekucyjnego.

Poradnik składa się z kilku części, w których zamieszczono:

- wymagania wstępne – wykaz umiejętności, jakie powinieneś mieć już ukształtowane, aby bez problemów korzystać z poradnika,
- cele kształcenia – wykaz umiejętności, jakie ukształtujesz podczas pracy z poradnikiem,
- materiał nauczania – „pigułkę” wiadomości teoretycznych niezbędnych do opanowania treści jednostki modułowej,
- zestaw pytań przydatny do sprawdzenia, czy już opanowałeś podane treści,
- ćwiczenia, które pomogą Ci zweryfikować wiadomości teoretyczne oraz ukształtować umiejętności praktyczne,
- sprawdzian postępów, który umożliwi sprawdzenie poziomu Twojej wiedzy po wykonaniu ćwiczeń,
- sprawdzian osiągnięć – przykładowy zestaw zadań i pytań, który umożliwi sprawdzenie wiedzy i umiejętności z zakresu tej jednostki modułowej,
- literaturę uzupełniającą.

W materiale nauczania zostały przedstawione podstawowe wiadomości z zakresu przeprowadzania postępowania egzekucyjnego w administracji. Tematyka związana z omawianą gałęzią prawa jest powiązana z innymi gałęziami prawa, dlatego przy rozważaniu i rozwiązywaniu niektórych problemów będziesz musiał sięgnąć do innych źródeł podanych w literaturze uzupełniającej. Pamiętaj przy tym, że uregulowania prawne są bardzo często zmieniane. Korzystając więc z książek i opracowań, zwróć uwagę, czy zawarte w nich treści są aktualne. Nieocenionym źródłem wiadomości z zakresu prawa jest też Internet. W sieci możesz bardzo łatwo odnaleźć różne akty prawne i ich omówienia.

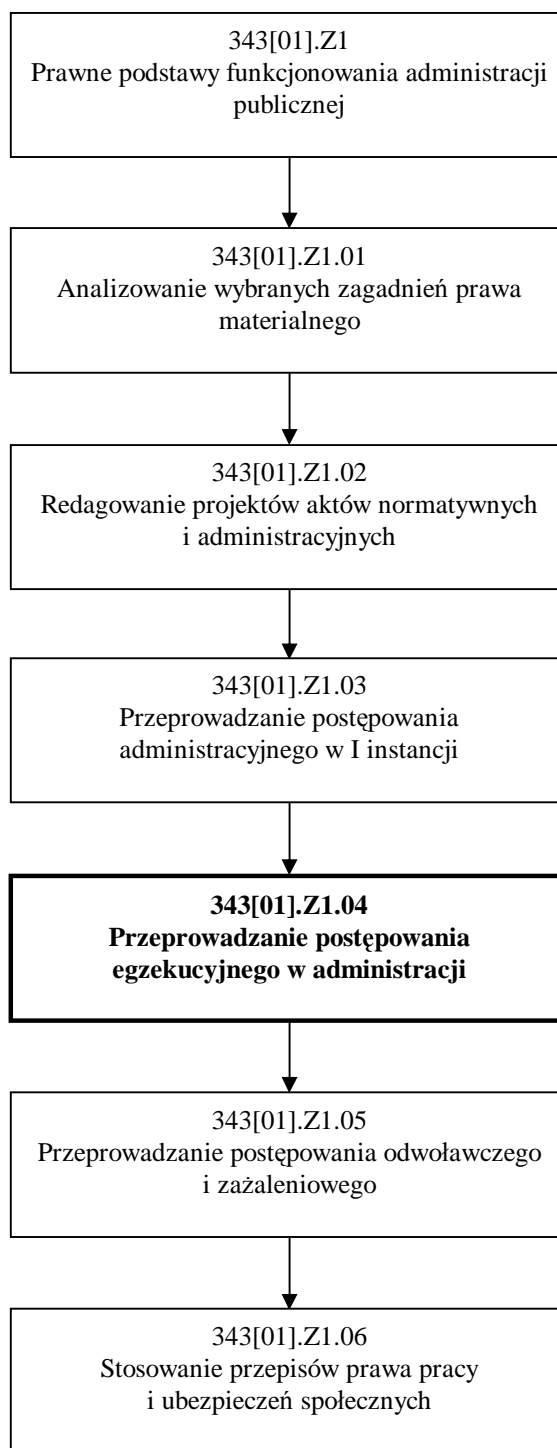
Pytania sprawdzające pomogą Ci ustalić, czy w wystarczającym stopniu opanowałeś materiał nauczania i jesteś przygotowany do wykonania ćwiczeń. Możesz także zapoznać się z nimi przed przeczytaniem materiału nauczania – dowiesz się wówczas, jakie zagadnienia będą w nim poruszone i co już wiesz na ich temat.

Wykonanie ćwiczeń umożliwia zastosowanie wiedzy w praktyce i utrwalenie zdobytych uprzednio wiadomości. Jeżeli nie możesz poradzić sobie z ustaleniem odpowiedzi na jakieś pytanie lub wykonaniem trudnego ćwiczenia, to poproś o radę nauczyciela. Wskazane jest, abyś wykonał wszystkie ćwiczenia i odpowiedział na wszystkie pytania zawarte w poradniku.

Sprawdzian postępów pozwoli Ci zweryfikować stopień przyswojenia wiadomości i opanowania umiejętności. Udzielając odpowiedzi na zawarte w nim pytania wpisz znak X w oznaczone miejsce, jeżeli twoja odpowiedź na pytanie jest pozytywna, wpisz X pod słowem TAK, a jeżeli twoja odpowiedź na pytanie jest negatywna, wpisz X pod słowem NIE. Wystarczy, że spojrzysz na wypełniony w ten sposób sprawdzian postępów i już będziesz wiedział, które zagadnienia musisz jeszcze raz powtórzyć, a które już opanowałeś.

Zamieszczony na końcu poradnika sprawdzian osiągnięć jest zestawem zadań i pytań testowych, który umożliwi Ci określenie poziomu opanowania wiedzy i umiejętności z całej jednostki modułowej. Jego rozwiązanie możesz potraktować jako jeden z etapów przygotowywania się do sprawdzianu zaplanowanego przez nauczyciela. Samodzielne udzielenie odpowiedzi na zamieszczone w nim pytania ułatwi Ci osiągnięcie sukcesu na klasówce i dostarczy satysfakcji z nauki.

Poradnik ten nauczy Cię posługiwać się terminologią prawniczą, stosować procedury administracyjno-prawne oraz sporządzać wnioski, postanowienia, tytuły wykonawcze, zarzuty i skargi w postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Schemat układu jednostek modułowych

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Przystępując do realizacji programu jednostki modułowej, powinieneś umieć:

- posługiwać się podstawowymi pojęciami prawnymi,
- rozróżniać podstawowe gałęzie prawa,
- określać najważniejsze instytucje podstawowych gałęzi prawa,
- redagować projekty aktów normatywnych i administracyjnych,
- korzystać z różnych źródeł prawa,
- korzystać z różnych źródeł informacji,
- interpretować zdobyte wiadomości,
- stosować zdobyte wiadomości,
- obsługiwać komputer na poziomie podstawowym,
- korzystać z Internetu.

3. CELE KSZTAŁCENIA

W wyniku realizacji ćwiczeń podanych w poradniku powinieneś umieć:

- zastosować właściwe środki egzekucji,
- wszcząć egzekucję administracyjną,
- przeprowadzić egzekucję administracyjną,
- posłużyć się terminologią z zakresu postępowania egzekucyjnego,
- określić cele i podstawy egzekucji,
- zastosować ogólne zasady postępowania egzekucyjnego,
- określić podmioty postępowania egzekucyjnego,
- sporządzić wniosek o wszczęcie egzekucji administracyjnej,
- sporządzić postanowienie w toku postępowania egzekucyjnego,
- zastosować środki postępowania zabezpieczającego,
- sporządzić pisma specyficzne dla postępowania egzekucyjnego,
- sporządzić skargi na czynności egzekucyjne, bezczynność wierzyciela.

4. MATERIAŁ NAUCZANIA

4.1. Istota i zakres stosowania egzekucji administracyjnej

4.1.1. Materiał nauczania

Postępowanie egzekucyjne w administracji objęte jest przepisami prawnymi. Kluczowym aktem prawnym jest tu ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji z dnia 17 czerwca 1966 r. Ustawa ta po wielu nowelizacjach obowiązuje do dziś (DzU z 2005 r. Nr 229, poz.1954).

Postępowanie egzekucyjne (przymusowe) w administracji ma na celu przymuszenie określonej osoby (zobowiązanego) do wykonania aktu administracyjnego. Postępowanie egzekucyjne nie ma na celu karania, lecz jego zadaniem jest wymuszenie posłuch dla władzy publicznej. Przedmiotem postępowania egzekucyjnego jest przymuszenie zobowiązanego do wykonania ciężących na nim obowiązków. Postępowanie egzekucyjne to zespół czynności uregulowanych prawem podejmowanych przez organy egzekucyjne w celu urzeczywistnienia normy prawa materialnego

Odrębnym postępowaniem unormowanym w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji jest postępowanie zabezpieczające. Polega ono na stworzenie warunków ułatwiających przyszłą egzekucję administracyjną.

Celem postępowania egzekucyjnego jest doprowadzenie przy pomocy organu egzekucyjnego do wykonania egzekwowanego obowiązku przez zobowiązanego, doprowadzenie zgodności stanu faktycznego ze stanem prawnym.

Organem egzekucyjnym jest organ uprawniony do dokonywania czynności egzekucyjnych w administracji np. naczelnik urzędu skarbowego, dyrektor oddziały ZUS, wojewoda.

Zobowiązanym (w myśl ustawy) nazywamy osoby fizyczną oraz prawną i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, na których spoczywa obowiązek o charakterze pieniężnym lub obowiązek o charakterze niepieniężnym. Zobowiązanym jest również osoba lub jednostka, której zobowiązanie nie jest wymagalne, lecz wobec której kierowane będą działania organów egzekucyjnych w celu zabezpieczenia skuteczności przyszłej egzekucji.

W postępowaniu egzekucyjnym czynności egzekucyjnych dokonuje egzekutor. Czynności te mogą mieć charakter pieniężny lub niepieniężny. W myśl ustawy czynności egzekucyjnych w ramach egzekucji o charakterze pieniężnym dokonuje poborca skarbowy, a ramach egzekucji o charakterze niepieniężnym – egzekutor. Pojęcie egzekutor może być stosowane do obu rodzajów egzekucji.

Zakres egzekucji obejmuje następujące rodzaje obowiązków:

- podatki, opłaty i inne należności, do których stosuje się przepisy ustawy o zobowiązaniach
- podatkowych – „Ordynacja podatkowa”,
- grzywny, kary pieniężne wymierzone przez organy administracji publicznej,
- należności pieniężne inne niż wymienione, jeżeli pozostają we właściwości rzeczowej organów, administracji publicznej,
- należności przypadające od jednostek budżetowych, wynikające z zastosowania wzajemnego potrącenia zobowiązań podatkowych z zobowiązaniami tych jednostek,
- należności pieniężne przekazane do egzekucji administracyjnej,
- wpłaty na rzecz funduszy celowych,
- należności pieniężne z tytułu:
 - a) zwrotów, inwestycji i innych środków będących częścią systemu finansowania Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej,
 - b) opłat i innych należności przewidzianych w ramach wspólnej organizacji rynku Unii Europejskiej w zakresie cukru,
 - c) należności przywozowych,

- d) należności wywozowych,
- e) podatku od towarów i usług,
- f) akcyzy od: produktów tytoniowych, alkoholów i napoi alkoholowych, olejów mineralnych,
- g) podatku od dochodów lub podatku od majątku,
- h) podatku od składek ubezpieczeniowych,
- i) odsetek, kar i grzywien administracyjnych,
- należności pieniężnych przekazanych do egzekucji administracyjnej na podstawie ratyfikowanych
- umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska,
- obowiązki o charakterze niepieniężnym pozostające we właściwości organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego lub przekazane do egzekucji administracyjnej na podstawie przepisu szczególnego,
- obowiązki z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wypłaty należnego wynagrodzenia za pracę, a także innego świadczenia przysługującego pracownikowi, nakładane w drodze decyzji Państwowej Inspekcji Pracy.

Egzekucja administracyjna może być stosowana w zakresie zobowiązań wynikających z deklaracji lub zgłoszeń złożonych przez zobowiązanego:

- z deklaracji lub zeznania złożonego przez podatnika lub płatnika,
- ze zgłoszenia celnego złożonego przez zobowiązanego,
- z deklaracji rozliczeniowej złożonej przez płatnika składek na ubezpieczenie społeczne,
- z informacji o opłacie paliwowej.

W deklaracjach, zeznaniach, zgłoszeniach jest zamieszczone pouczenie, że stanowią one podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego i wszczęcia egzekucji, gdy zobowiązany nie przekazał należności wynikających z tych dokumentów. Przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego wierzyciel wysyła zobowiązanemu upomnienie.

Egzekucji administracyjnej nie podlegają:

- przedmioty, urządzenia domowe, pościel, bielizna, ubrania niezbędne zobowiązanemu i członkom jego rodziny,
- zapasy żywności i opały niezbędne zobowiązanemu i jego rodzinie na okres 30 dni,
- jedna krowa lub dwie kozy albo trzy owce wraz z zapasem paszy i ściółki,
- narzędzia i inne przedmioty niezbędne do pracy zarobkowej wykonywanej osobiście przez zobowiązanego z wyłączeniem środków transportu i surowców potrzebnych do pracy na 7 dni,
- przedmioty niezbędne do pełnienia służby przez zobowiązanego lub do wykonywania przez niego zawodu,
- pieniądze w kwocie, która odpowiada kwocie najniższego wynagrodzenia miesięcznego,
- wkłady oszczędnościowe złożone w bankach i spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych,
- dokumenty osobiste, po jednej obrączce zobowiązanego i jego małżonka, ordery i odznaczenia oraz przedmioty niezbędne zobowiązanemu i członkom jego rodziny do nauki lub wykonywania praktyk religijnych,
- kwoty otrzymane na pokrycie wydatków służbowych, w tym kosztów podróży i wyjazdów,
- kwoty otrzymane jako stypendia,
- kwoty otrzymane z tytułu zasiłku stałego wyrównawczego, pomocy pieniężnej dla rodzin zastępczych, pomocy dla uczących się i studiujących wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych,
- rzeczy niezbędne ze względu na ułomność fizyczną zobowiązanego lub członków jego rodziny,
- kwoty otrzymane z tytułu obowiązkowych ubezpieczeń majątkowych,
- środki pochodzące z dotacji z budżetu państwa,
- rzeczy służące w kościołach i innych domach modlitwy do odprawiania nabożeństwa lub innych praktyk religijnych, choćby były dziełami sztuki.

4.1.2. Pytania sprawdzające

Odpowiadając na pytania, sprawdzisz, czy jesteś przygotowany do wykonania ćwiczeń.

1. Jaka ustawa określa postępowanie egzekucyjne w administracji?
2. Co rozumiesz pod pojęciem postępowanie egzekucyjne w administracji?
3. Co jest celem postępowania egzekucyjnego w administracji?
4. Kto to jest egzekutor, a kto zobowiązany?
5. Jakie obowiązki podlegają egzekucji administracyjnej?
6. Co nie podlega egzekucji administracyjnej?

4.1.3. Ćwiczenia

Ćwiczenie 1

Przeczytaj uważnie poniższe stwierdzenia, prawdziwe oznacz literą P, a fałszywe literą F.

Lp.	Treść	P/F
1	Egzekucję administracyjną reguluje ustawa „o postępowaniu egzekucyjnym w administracji” z 1966 r. z późniejszymi zmianami	
2	Postępowanie egzekucyjne to postępowanie nieprzymusowe	
3	Celem postępowania egzekucyjnego jest doprowadzenie zgodności stanu faktycznego ze stanem prawnym	
4	Zobowiązany może być tylko osoba prawna	
5	W postępowaniu egzekucyjnym czynności egzekucyjnych dokonuje egzekutor lub poborca skarbowy	
6	Egzekucji administracyjnej podlegają podatki, opłaty i inne należności o charakterze pieniężnym i niepieniężnym.	
7	Egzekucji administracyjnej podlegają kwoty otrzymane na pokrycie wydatków służbowych	

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:

- 1) przeczytać uważnie podane stwierdzenia ,
- 2) stwierdzenie prawdziwe oznaczyć literą P, a fałszywe literą F.

Wyposażenie stanowiska pracy:

- tabela z ćwiczeniem,
- literatura zgodna z punktem 6 Poradnika dla ucznia.

Ćwiczenie 2

Wyszukaj w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji następujących pojęć: należności przywozowe, należności wywozowe, czynności egzekucyjne, dłużnik zajętej wierzytelności, opłata komornicza, organ wnioskujący, organ wykonujący, zajęcie egzekucyjne, zajęcie zabezpieczające i zwolnienie spod egzekucji. Zapisz co oznaczają wyżej wymienione pojęcia.

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:

- 1) przeczytać uważnie ćwiczenie,
- 2) odszukać na stronie internetowej ministerstwa finansów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji,
- 3) odnaleźć w ustawie potrzebne informacje,
- 4) zapisać rozwiązanie, powołując się na odpowiednie przepisy prawne.

Wyposażenie stanowiska pracy:

- komputer z dostępem do Internetu,
- literatura zgodna z punktem 6 Poradnika dla ucznia.

Ćwiczenie 3

Dobierz pojęcia do określeń:

meble stylowe	radioodbiornik stereofoniczny	kwoty na wydatki służbowe
narzędzia do pracy zarobkowej	dzieła sztuki	pieniądze w kwocie 760 zł

Przedmioty należące do zobowiązanego, które podlegają egzekucji to:

1) 2) 3)

Przedmioty należące do zobowiązanego, które nie podlegają egzekucji to:

1) 2) 3)

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:

- 1) przyporządkować wymienione pojęcia do właściwych określeń,
- 2) wpisać wybrane pojęcia w zaznaczone miejsca.

Wyposażenie stanowiska pracy:

- literatura zgodna z punktem 6 Poradnika dla ucznia.

4.1.4. Sprawdzian postępów

Czy potrafisz:

- 1) zdefiniować pojęcie postępowanie egzekucyjne w administracji?
- 2) określić, jakie obowiązki podlegają egzekucji administracyjnej?
- 3) określić, jakie przedmioty zobowiązanego nie podlegają egzekucji administracyjnej?

Tak **Nie**

4.2. Organy egzekucyjne

4.2.1. Materiał nauczania

Organy egzekucyjne i właściwość miejscowa organu egzekucyjnego

Zgodnie z ustawą o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, przez organ egzekucyjny rozumie się organ uprawniony do stosowania środków służących doprowadzeniu do wykonania przez zobowiązanych ich obowiązków o charakterze pieniężnym lub niepieniężnym oraz zabezpieczenia wykonania tych obowiązków.

Organem egzekucyjnym należności pieniężnych jest naczelnik urzędu skarbowego, który jest uprawniony do stosowania wszystkich środków egzekucyjnych wymienionych w ustawie.

Do pozostałych organów egzekucyjnych upoważnionych do egzekucji obowiązków pieniężnych zaliczamy:

- właściwy organ gminy o statucie miasta, jest to organ egzekucyjny, który może stosować wszystkie środki egzekucyjne z wyjątkiem egzekucji z nieruchomości, jest organem egzekucyjnym w zakresie egzekucji należności pieniężnych z tytułu podatków i opłat,
- przewodniczącego organu orzekającego w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych w pierwszej instancji, jest to organ egzekucyjny uprawniony do stosowania egzekucji z wynagrodzeń za pracę ukaranego, w egzekucji administracyjnej należności i kosztów postępowania orzeczonych w tych sprawach,
- dyrektora oddziału ZUS, jest to organ egzekucyjny uprawniony do stosowania egzekucji z wynagrodzeń za pracę, ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, z renty socjalnej, z wierzytelności pieniężnych oraz z rachunku bankowego,
- dyrektora izby celnej, jest to organ egzekucyjny, który może stosować wszystkie środki egzekucyjne z wyjątkiem egzekucji z nieruchomości z tytułu należności celnych,
- dyrektora oddziału regionalnego Wojskowej Agencji Mieszkaniowej,
- inne organy określone w innych przepisach prawnych.

Organem egzekucyjnym w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym jest:

- wojewoda,
- właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego w zakresie zadań własnych, zleconych i zadań z zakresu administracji rządowej oraz obowiązków wynikających z decyzji z zakresu administracji publicznej wydanych przez samorządowe jednostki organizacyjne,
- kierownik wojewódzkiej służby, inspekcji lub straży w odniesieniu do obowiązków, wynikających z wydanych w imieniu własnym lub wojewody decyzji i postanowień,
- kierownik powiatowej służby, inspekcji lub straży w odniesieniu do obowiązków, wynikających z wydanych w zakresie swoich właściwości decyzji i postanowień.

W przypadkach określonych szczególnymi przepisami przez organ egzekucyjny w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym rozumie się każdy organ:

- Policji,
- Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- Agencji Wywiadu,
- Straży Granicznej,
- Państwowej Inspekcji Pracy (wydający decyzje w pierwszej instancji),
- Straży Pożarnej kierujący akcją ratowniczą,
- inne organy powołane do ochrony spokoju, bezpieczeństwa, porządku i mienia społecznego.

Właściwość miejscową organu egzekucyjnego określa się stosownie do rodzaju prowadzonej egzekucji, np. właściwość miejscową organu egzekucyjnego w egzekucjach należności pieniężnych ustala się wg miejsca zamieszkania zobowiązanego lub przy braku miejsca zamieszkania wg miejsca jego pobytu.

Ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wprowadza odrębne zasady ustalania właściwości miejscowej w zakresie egzekucji należności pieniężnych i obowiązków niepieniężnych. W przypadku należności pieniężnych z nieruchomości właściwym do prowadzenia egzekucji jest organ, na którego obszarze właściwości znajduje się majątek zobowiązanego. Właściwość miejscową organu egzekucyjnego w egzekucjach należności pieniężnych z praw majątkowych lub ruchomości ustala się wg miejsca zamieszkania lub siedziby zobowiązanego.

W przypadku egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym organem miejscowo właściwym (inaczej niż w k.p.a.) jest organ, na którego obszarze właściwości ma nastąpić wykonanie obowiązku polegającego na wydaniu rzeczy lub opróżnieniu budynku. Właściwość miejscową organu egzekucyjnego w egzekucjach obowiązków o charakterze niepieniężnym ustala się następująco:

- w sprawach o odebranie rzeczy lub opróżnienie budynku – wg miejsca wykonania obowiązku,
- sprawach dotyczących w nieruchomości – wg miejsca położenia nieruchomości,
- sprawach dotyczących działalności gospodarczej (jeżeli stałe miejsce wykonywania tej działalności znajduje się poza miejscem zamieszkania lub siedziby zobowiązanego) – wg stałego miejsca wykonania działalności gospodarczej.

Podmioty postępowania egzekucyjnego

Podmiotów postępowania egzekucyjnego, poza ww. organami egzekucyjnymi są: wierzyciele, zobowiązani, egzekutorzy, poborcy skarbowi, Prokurator, Rzecznik Praw Obywatelskich, organizacje społeczne oraz uczestnicy postępowania: osoby trzecie, świadkowie i biegły skarbowy.

Wierzyciel to podmiot uprawniony do żądania wykonania obowiązku lub jego zabezpieczenia w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym lub zabezpieczającym. Wierzycielem w myśl ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji jest organ administracji publicznej, instytucja państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna. Wierzyciel w postępowaniu egzekucyjnym w administracji nie rozporządza przedmiotem postępowania. Na wierzycielu ciąży powinność doprowadzenia do wszczęcia egzekucji w przypadku, gdy zobowiązany uchyla się od swoich obowiązków.

Zobowiązany to najważniejszy podmiot w postępowaniu egzekucyjnym w administracji na którym ciąży obowiązek wykonania określonego świadczenia lub zachowania. Od zobowiązanego zależy, czy administracyjny obowiązek nałożony na niego zostanie wykonany dobrowolnie, czy pod przymusem (definicja zobowiązanego została podana w rozdziale 4.1). Pojęcie zobowiązany odnosi się do osoby wobec, której zostało wszczęte postępowanie zabezpieczające.

Egzekutor – egzekutor to pracownik organu egzekucyjnego wyznaczony do dokonania czynności egzekucyjnych.

Poborca skarbowym – egzekutor to pracownik organu egzekucyjnego wyznaczony do dokonania czynności egzekucyjnych w egzekucji obowiązku o charakterze pieniężnym.

Prokurator, Rzecznik Praw Obywatelskich, organizacje społeczne – mogą brać udział w postępowaniu egzekucyjnym zgodnie z przepisami k.p.a.

Osoby trzecie to osoby, które podważają czynności dokonane w toku postępowania egzekucyjnego i żądają wyłączenia spod egzekucji rzeczy, do których przysługuje im prawo własności. Żądanie taki musi być udokumentowane.

Świadkowie to osoba obecna przy czynnościach egzekucyjnych, która jest przywoływana na wniosek zobowiązanego lub zgodnie z uznaniem egzekutora. Jeżeli zobowiązany nie może być

obecny przy czynnościach egzekucyjnych egzekutor powołuje co najmniej dwóch świadków. Świadcami mogą być pełnoletni członkowie rodziny i domownicy zobowiązanego.

Biegły skarbowy to rzeczoznawca w określonej dziedzinie, uprawniony do wyceny majątku zobowiązanego i wpisany na listę biegłych skarbowych prowadzoną przez izbę skarbową.

4.2.2. Pytania sprawdzające

Odpowiadając na pytania, sprawdzisz, czy jesteś przygotowany do wykonania ćwiczeń.

1. Co oznacza pojęcie organ egzekucyjny w postępowanie egzekucyjne w administracji?
2. Kto może być organem egzekucyjnym należności pieniężnych?
3. Kto może być organem egzekucyjnym należności niepieniężnych?
4. Co oznacza pojęcie właściwość miejscowa organu egzekucyjnego?
5. Jakie znasz podmiot postępowania egzekucyjnego w administracji?

4.2.3. Ćwiczenia

Ćwiczenie 1

Dokończ rozpoczęte zdania.

Lp.	Treść	Organ egzekucyjny
1	Organem egzekucyjnym uprawnionym do stosowania egzekucji należności pieniężnych jest
2	Organem egzekucyjnym uprawnionym do stosowania egzekucji z wynagrodzeń za pracę, ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego i z renty socjalnej jest
3	Organem egzekucyjnym uprawnionym do stosowania egzekucji z tytułu należności celnych jest
4	Organem egzekucyjnym w zakresie egzekucji należności pieniężnych z tytułu podatków i opłat jest
5	Organem egzekucyjnym w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym może być

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:

- 1) przeczytać uważnie podane zdania,
- 2) wpisać do tabeli w miejsce kropek właściwy organ egzekucyjny.

Wyposażenie stanowiska pracy:

- tabela z ćwiczeniem,
- literatura zgodna z punktem 6 Poradnika dla ucznia.

Ćwiczenie 2

Na podstawie poniższych danych określ właściwość miejscową organu egzekucyjnego wobec zobowiązanego.

Jan Kowalski zamieszkały 26-600 Radom, ul. Cicha 23 m 6 jest właścicielem sklepu Wielobranżowego „Poziomka”. Sklep mieści się w Zwoleniu przy ul. Radomskiej 54. Wobec Jana Kowalskiego ma być prowadzona egzekucja z tytułu należności pieniężnych.

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:

- 1) przeczytać uważnie ćwiczenie,
- 2) odszukać w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji artykułów dotyczących właściwości miejscowej,
- 3) ustalić właściwość miejscową wg kryteriów ustawowych,
- 4) zanotować rozwiązanie.

Wyposażenie stanowiska pracy:

- ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji z komentarzem,
- literatura zgodna z punktem 6 Poradnika dla ucznia.

Ćwiczenie 3

Wskaż popełnione błędy w przedstawionym przypadku.

Paweł Maciąg zamieszkały 00-960 Warszawa, ul. Niewiadomska 12 m 5 prowadzi własną działalność gospodarczą. Paweł Maciąg jest właścicielem Przedsiębiorstwa Handlowo-Usługowego „Maxi” z siedzibą w Radomiu, ul. Niedziałkowskiego 32. Wobec Pawła Maciąga prowadzona jest egzekucja obowiązków o charakterze niepieniężnym, tj. odebranie lody chłodniczej i komputera znajdujących się w firmie Pawła Maciąga. W związku z tym określono właściwość miejscową organu egzekucyjnego jako Urząd Skarbowy w Warszawie dzielnica Śródmieście. Jakie błędy popełniono? Jakie mogą być konsekwencje takiego postępowania? W jaki sposób należy ustalić właściwość miejscową?

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:

- 1) określić popełnione błędy,
- 2) ustalić konsekwencje postępowania,
- 3) ustalić właściwość miejscową.

Wyposażenie stanowiska pracy:

- ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji,
- komentarz do ustawy,
- inna literatura zgodna z punktem 6 Poradnika dla ucznia.

Ćwiczenie 4

Ustal prawa i obowiązki zobowiązanego i wierzyciela na podstawie przepisów prawnych.

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:

- 1) ustalić prawa wierzyciela i prawa zobowiązanego,
- 2) ustalić obowiązki wierzyciela i obowiązki zobowiązanego,
- 3) zanotować prawa i obowiązki tych podmiotów,
- 4) powołać się na odpowiednie przepisy ustawy.

Wyposażenie stanowiska pracy:

- ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji z komentarzem,
- literatura zgodna z punktem 6 Poradnika dla ucznia.

4.2.4. Sprawdzian postępów

Czy potrafisz:

	Tak	Nie
1) zdefiniować pojęcie organ egzekucyjny w administracji?	☐	☐
2) określić organy egzekucyjne należności pieniężnych?	☐	☐
3) określić organy egzekucyjne należności niepieniężnych?	☐	☐
4) ustalić właściwość miejscową organu egzekucyjnego?	☐	☐
5) scharakteryzować podmioty postępowania egzekucyjnego?	☐	☐

4.3. Środki egzekucyjne i postępowanie zabezpieczające

4.3.1. Materiał nauczania

Ogólne wiadomości o środkach egzekucyjnych

Organ egzekucyjny może dochodzić zaległych zobowiązań korzystając z ustawowo określonych środków egzekucyjnych. Zgodnie z ustawą o postępowaniu egzekucyjnym w administracji są to środki egzekucyjne obowiązków o charakterze pieniężnym i środki egzekucyjne obowiązków o charakterze niepieniężnym.

Środki egzekucyjne należności pieniężnych to:

- egzekucja z pieniędzy,
- egzekucje z wynagrodzeń za pracę,
- egzekucje ze świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego i ubezpieczenia społeczne oraz renty socjalne,
- egzekucje z rachunków bankowych i wkładów oszczędnościowych,
- egzekucje z innych wierzytelności pieniężnych,
- egzekucje z praw z instrumentów finansowych zapisanych na rachunkach papierów wartościowych lub innych rachunkach oraz wierzytelności z rachunku pieniężnego,
- egzekucje z papierów wartościowych niezapisanych na rachunkach papierów wartościowych,
- egzekucje z weksla,
- egzekucje z autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych oraz praw własności przemysłowej,
- egzekucje z udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością,
- egzekucje z pozostałych praw majątkowych,
- egzekucje z ruchomości,
- egzekucje z nieruchomości.

Środki egzekucyjne obowiązków o charakterze niepieniężnym to:

- grzywna w celu przymuszenia,
- wykonanie zastępcze,
- odebranie rzeczy ruchomej,
- odebranie nieruchomości, opróżnienie lokali i innych pomieszczeń,
- przymus bezpośredni.

Charakterystyka środków egzekucyjnych

Egzekucja z pieniędzy to najprostszy środek egzekucyjny o najmniejszym stopniu uciążliwości dla zobowiązanego. Egzekucja z pieniędzy jest skuteczna oraz nie wymaga nadmiernych nakładów ze strony organu egzekucyjnego. Polega ona na tym, że zobowiązany na wezwanie poborcy skarbowego płaci dochodzoną należność pieniężną, a poborca wystawia pokwitowanie odbioru pieniędzy.

Egzekucje z wynagrodzeń za pracę – organ egzekucyjny dokonuje zajęcia wynagrodzenia za pracę przez przesłanie do pracodawcy zobowiązanego zawiadomienia o zajęciu części wynagrodzenia za pracę. Jednocześnie wzywa pracodawcę, aby nie wypłacał zajętej części wynagrodzenia zobowiązanemu lecz przekazywał ją organowi egzekucyjnemu aż do pokrycia egzekwowanej należności. Jednocześnie z zawiadomieniem pracodawcy organ egzekucyjny zawiadamia zobowiązanego o zajęciu jego wynagrodzenia i doręcza mu odpis tytułu wykonawczego i odpis wezwania przesłanego pracodawcy. Organ egzekucyjny wzywa pracodawcę, aby ten w terminie 7 dni od doręczenia zawiadomienia złożył zestawienie wynagrodzenia zobowiązanego za 3 miesiące poprzedzające zajęcie z wyszczególnieniem wszystkich składników wynagrodzenia.

Egzekucje ze świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego i ubezpieczenia społeczne oraz renty socjalne – ta egzekucja jest oparta na tych samych zasadach co egzekucja z wynagrodzenia za pracę. Najpierw następuje zawiadomienie właściwego organu ubezpieczeń społecznych o zajęciu części świadczenia i wezwanie do przekazania organowi egzekucyjnemu zajętej części świadczenia. Jednocześnie organ egzekucyjny zawiadamia zobowiązanego o zajęciu jego świadczenia, doręczając mu odpis tytułu wykonawczego i odpis wezwania przesłanego do organu rentowego. Organ egzekucyjny wzywa organ rentowy, aby ten w terminie 7 dni od doręczenia zawiadomienia podał wysokość miesięcznych świadczeń przysługujących zobowiązanemu i zawiadamiał o każdej zmianie ich wysokości.

Egzekucje z rachunków bankowych dotyczy środków pieniężnych zgromadzonych na bieżących rachunku bankowym zobowiązanego oraz jego wkładach oszczędnościowych. Najpierw następuje zawiadomienie właściwego oddziału banku o zajęciu wierzytelności pieniężnej zobowiązanego, do wysokości należności egzekwowanej wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia wierzytelności w terminie. Organ egzekucyjny jednocześnie wzywa bank, aby nie wykonywał wypłat z rachunku bankowego bez jego zgody. Potem następuje zawiadomienie zobowiązanego o zajęciu wierzytelności z jego rachunku bankowego. Organ egzekucyjny doręcza zobowiązanemu odpis tytułu wykonawczego i odpis skierowanego do banku zawiadomienia. Egzekucja z rachunku bankowego obejmuje środki znajdujące się na koncie w chwili zajęcia oraz kolejne wpłaty wpływające na zajęty rachunek bankowy aż do pokrycia egzekwowanej kwoty.

Egzekucje z innych wierzytelności pieniężnych – przedmiotem tej egzekucji są między innymi wierzytelności pieniężne z tytułu dostaw, robót i usług, sumy pochodzące z przekazów pocztowych. Organ egzekucyjny przesyła do dłużnika zobowiązanego zawiadomienie o zajęciu wierzytelności pieniężnej zobowiązanego i wzywa dłużnika zajętej wierzytelności, aby należnej zobowiązanemu kwoty nie przekazywał, ale wpłacał organowi egzekucyjnemu na pokrycie należności. Jednocześnie organ egzekucyjny zawiadamia zobowiązanego, że nie wolno mu pobierać i dysponować należną kwotą. Jednocześnie z przesłaniem zawiadomienia do dłużnika zajętej wierzytelności organ egzekucyjny wzywa go, żeby w terminie 7 dni złożył oświadczenie czy: uznaje zajętą wierzytelność zobowiązanego, czy wypłaci z zajętej wierzytelności kwoty na pokrycie należności lub dlaczego wypłaty tej odmawia, w jakim sądzie lub przed jakim organem toczy się spraw o zjście wierzytelności.

Egzekucje z praw z instrumentów finansowych zapisanych na rachunkach papierów wartościowych lub innych rachunkach oraz wierzytelności z rachunku pieniężnego – organ egzekucyjny dokonuje egzekucji z instrumentów finansowych zapisanych na rachunkach papierów wartościowych lub innych rachunkach poprzez przesłanie do podmiotu, który prowadzi te rachunki zawiadomienia o zajęciu do wysokości egzekwowanej kwoty wraz z odsetkami dochodzonej wierzytelności i kosztami egzekucji. Organ egzekucyjny wzywa do przekazania środków pieniężnych na jego rzecz lub też do sprzedaży zajętych instrumentów finansowych i przekazania uzyskanej kwoty. Organ egzekucyjny zawiadamia też zobowiązanego i wzywa go, aby w terminie 7 dni określił w jakiej kolejności i w jakiej cenie mają być zbywane zajęte instrumenty finansowe.

Egzekucje z papierów wartościowych niezapisanych na rachunkach papierów wartościowych – organ egzekucyjny dokonuje zajęcia dokumentu, ponieważ papiery wartościowe niezapisane na rachunkach papierów wartościowych nie są rzeczą ale prawem, dlatego konieczne jest posiadanie dokumentu do wykonania praw z tych papierów. Zajęte papiery wartościowe organ egzekucyjny przekazuje do sprzedaży podmiotom, które zajmują się obrotem takimi papierami.

Egzekucje z weksła – organ egzekucyjny dokonuje zajęcia weksła sporządzonego zgodnie z prawem wekslowym. W przypadku zajęcia weksła organ egzekucyjny wzywa trasata, czyli zobowiązanego do zapłaty sumy wekslowej, aby ten nie uiszczał należnej sumy posiadaczowi weksła, lecz wpłacił tę sumę w terminie wykupu weksła organowi egzekucyjnemu. Organ egzekucyjny jednocześnie zawiadamia zobowiązanego, że nie wolno mu rozporządzać zajętym wekslem i nie wolno mu też odebrać sumy wekslowej od trasata.

Egzekucje z autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych oraz praw własności przemysłowej – organ egzekucyjny dokonuje zajęcia autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych, patentu, prawa ochronnego na wzór użytkowy, prawa z rejestracji wzoru zdobniczego i znaku towarowego, prawa do używania znaku towarowego, prawa z rejestracji topografii układu scalonego, prawa do projektu realizatorskiego. Zajęcie tych praw następuje przez wpisanie ich do protokołu zajęcia i podpisanie protokołu przez poborcę skarbowego, a także przez zobowiązanego lub świadków. Zajęcie niektórych praw może nastąpić przez zawiadomienie o zajęciu Urzędu Patentowego RP.

Egzekucje z udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością – organ egzekucyjny dokonuje zajęcia udziału w tej spółce oraz wierzytelności z tego prawa. Do spółki zostaje wysłane zawiadomienie o zajęciu udziału i wezwanie jej, aby nie uiszczała żadnych należności przypadających zobowiązanemu z tytułu zajętego udziału do wysokości egzekwowanej kwoty wraz z odsetkami i kosztami egzekucji. Jednocześnie z doręczeniem spółce zawiadomienia organ egzekucyjny kieruje do KRS wniosek o dokonanie wpisu o zajęciu udziału i zawiadamia zobowiązanego, że nie może on odebrać należności z tytułu zajętego udziału.

Egzekucje z pozostałych praw majątkowych – organ egzekucyjny dokonuje zajęcia praw majątkowych przez odebranie dokumentu (jeżeli warunkiem wykonania prawa majątkowego jest posiadanie dokumentu), albo przez zawiadomienie dłużnika, że jest oznaczony podmiot obciążony względem zobowiązanego.

Egzekucje z ruchomości – obejmuje dwa etapy, czyli zajęcie i sprzedaż ruchomości. Zajęcie ruchomości następuje przez wpisanie jej do protokołu zajęcia i podpisanie protokołu przez poborcę skarbowego, protokół podpisuje też zobowiązany i świadkowie. Na każdej zajętej ruchomości poborca skarbowy umieszcza znak ujawniający jej zajęcie. Sprzedaż zajętych ruchomości nie może nastąpić wcześniej niż 7 dni od daty zajęcia. Organ egzekucyjny zajęte ruchomości sprzedaje w drodze licytacji, przetargu ofert, z wolnej ręki lub sprzedaje po cenie oszacowania podmiotom prowadzącym działalność handlową lub przekazuje do sprzedaży podmiotom prowadzącym sprzedaż komisową tego rodzaju ruchomości.

Egzekucje z nieruchomości – obejmuje trzy etapy czyli zajęcie nieruchomości, opis i oszacowanie wartości nieruchomości, sprzedaż zajętej nieruchomości w drodze licytacji publicznej. Egzekucja administracyjna z nieruchomości może być prowadzona tylko w celu wyegzekwowania należności pieniężnych ustalonych i określonych w ostatecznym orzeczeniu. Zajęcie nieruchomości następuje przez wysłanie wezwania zobowiązanemu do zapłaty egzekwowanej należności w ciągu 14 dni od daty doręczenia. Jednocześnie organ egzekucyjny przesyła do sądu prowadzącego księgi wieczyste wniosek o dokonanie wpisu w księdze wieczystej o wszczęciu egzekucji. Następnie gromadzi informacje na temat przedmiotu egzekucji i jego sytuacji prawnej. Oszacowania wartości dokonuje rzeczoznawca majątkowy. Kolejnym etapem jest sprzedaż w drodze licytacji. Sprzedaż nieruchomości następuje w drodze licytacji publicznej, o czym organ egzekucyjny zawiadamia przez publiczne obwieszczenie.

Grzywna w celu przymuszenia – grzywna stosowana jest w dwóch przypadkach, gdy zobowiązany powinien powstrzymać się od określonego działania oraz gdy zobowiązany powinien dokonać się od określonego działania. Grzywna może być zastosowana w egzekucji każdego obowiązku o charakterze niepieniężnym. Grzywna może być nakładana kilkakrotnie aż do osiągnięcia celu lub osiągnięcia określonej kwoty. W stosunku do osób fizycznych grzywna może być nakładana w wysokości do 5000 zł. W stosunku do osób prawnych grzywna może być nakładana w wysokości do 25000 zł. Nakładana wielokrotność grzywny nie może przekroczyć w stosunku do osób fizycznych – 10000 zł, a w stosunku do osób prawnych – 100.000zł. Grzywna w celu przymuszenia nakłada organ egzekucyjny, który doręcza zobowiązanemu odpis tytułu wykonawczego i postępowanie o nałożeniu grzywny.

Wykonanie zastępcze – podstawą zastosowania tego środka jest możliwość wykonania ustalonego obowiązku przez inną osobę niż zobowiązany. Przedmiotem wykonania mogą być świadczenia, które mogą wykonać osoby trzecie w zastępstwie zobowiązanego. Organ egzekucyjny doręcza zobowiązanemu odpis tytułu wykonawczego oraz postanowienie, że obowiązek określony w tytule wykonawczym zostanie wykonany przez inną osobę na koszt i niebezpieczeństwo zobowiązanego. Wraz z zakończeniem czynności poddanych egzekucji organ egzekucyjny zawiadamia o tym zobowiązanego i doręcza mu wykaz kosztów wykonania zastępczego i wzywa do ich pokrycia w określonym terminie.

Odebranie rzeczy ruchomej – środek ten stosuje się w celu wydania rzeczy osobie uprawnionej, jeżeli zobowiązany uchyla się od obowiązku wydania oznaczonej rzeczy ruchomej. Egzekutor doręcza zobowiązanemu odpis tytułu wykonawczego oraz postanowienie organu egzekucyjnego o wezwaniu zobowiązanego do wydania rzeczy określonej w tym tytule z zagrożeniem zastosowania środka egzekucyjnego. Zobowiązanemu od decyzji organu egzekucyjnego przysługuje prawo wniesienia zarzutów i zażalenia.

Odebranie nieruchomości, opróżnienie lokali i innych pomieszczeń – stosuje się tu środki egzekucyjne prowadzące do odebrania zobowiązanemu nieruchomości albo usunięcia zobowiązanego z zajmowanego lokalu lub pomieszczenia. Egzekucję prowadzi się przeciw zobowiązanemu, członkom jego rodziny i domownikom. Egzekutor doręcza zobowiązanemu odpis tytułu wykonawczego oraz postanowienie organu egzekucyjnego o wezwaniu do wykonania obowiązku wydania nieruchomości. Zobowiązanemu przysługuje prawo wniesienia zarzutów i zażalenia.

Przymus bezpośredni – ten środek egzekucyjny polega na zastosowaniu wobec zobowiązanego lub innych osób środków służących ograniczeniu ich wolności osobistej do usunięcia oporu stojącego na przeszkodzie wykonania obowiązku, który ma być wykonany w drodze egzekucji. Egzekutor doręcza zobowiązanemu odpis tytułu wykonawczego oraz postanowienie organu egzekucyjnego o wezwaniu zobowiązanego do wykonania obowiązku wskazanego w tytule wykonawczy z zagrożeniem wykonania przymusu bezpośredniego. Zobowiązanemu przysługuje prawo wniesienia zarzutów.

Postępowanie zabezpieczające

Organ egzekucyjny dokonuje zabezpieczenia należności pieniężnej lub wykonania obowiązku o charakterze niepieniężnym, jeżeli brak zabezpieczenia mógłby utrudnić lub udaremnić egzekucję, a w szczególności jeżeli wystąpi brak płynności finansowej zobowiązanego, unikanie wykonania przez zobowiązanego obowiązku przez nieujawnienie zobowiązań powstających z mocy prawa lub nierzetelne prowadzenia ksiąg rachunkowych, dokonanie przez zobowiązanego wyprzedaży majątku. Postępowanie zabezpieczające jest postępowaniem pomocniczym wobec postępowania egzekucyjnego i toczy się przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego i służy stworzeniu gwarancji wykonania obowiązku w toku postępowania egzekucyjnego. Ustanowienie zabezpieczenia stwarza dogodną sytuację dla wierzyciela, bo ułatwia przyszłą egzekucję. Organ egzekucyjny dokonuje zabezpieczenia na wniosek wierzyciela i na podstawie wydanego przez niego zarządzenia zabezpieczenia. Wniosek taki może zgłosić też organ kontroli skarbowej. W postępowaniu zabezpieczającym mają zastosowanie przepisy dotyczące sprzeciwu, żądania wyłączenia, rzeczy spod czynności zabezpieczających, odstąpienia od czynności i inne.

4.3.1. Pytania sprawdzające

Odpowiadając na pytania, sprawdzisz, czy jesteś przygotowany do wykonania ćwiczeń.

1. Jakie znasz środki egzekucyjne obowiązków o charakterze pieniężnym?
2. Jakie znasz środki egzekucyjne obowiązków o charakterze niepieniężnym?
3. Co to jest postępowanie zabezpieczające?

4. Czym różni się odebranie rzeczy ruchomej od odebrania nieruchomości?
5. Co oznacza przymus bezpośredni?
6. Ile może wynosić grzywna w celu przymuszenia?

4.3.3. Ćwiczenia

Ćwiczenie 1

Wpisz do tabeli rodzaj egzekucji:

Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia	Rodzaj egzekucji
poborów pracownika	
środków pieniężnych na rachunku a'vista	
kwot z przekazów pocztowych	
prawa do znaku towarowego	
samochodu zobowiązanego	
działki budowlanej zobowiązanego	
kwot należnych trasantowi	

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:

- 1) przeczytać uważnie ćwiczenie,
- 2) wpisać do tabeli rodzaj egzekucji.

Wyposażenie stanowiska pracy:

- tabela z ćwiczeniem,
- literatura zgodna z punktem 6 Poradnika dla ucznia.

Ćwiczenie 2

Przedstaw sposób sprzedaży ruchomości zajętej w toku egzekucji i sposób sprzedaży nieruchomości. Powołaj się na odpowiednie przepisy prawne.

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:

- 1) przeczytać uważnie ćwiczenie,
- 2) skorzystać z ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji,
- 3) określić sposoby sprzedaży ruchomości i nieruchomości zajętych w toku egzekucji.
- 4) zanotować rozwiązanie.

Wyposażenie stanowiska pracy:

- ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji z komentarzem,
- literatura zgodna z punktem 6 Poradnika dla ucznia.

4.3.4. Sprawdzian postępów

Czy potrafisz:	Tak	Nie
1) nazwać środki egzekucyjne?	☐	☐
2) scharakteryzować środki egzekucyjne obowiązków o charakterze pieniężnym?	☐	☐
3) scharakteryzować środki egzekucyjne obowiązków o charakterze niepieniężnym?	☐	☐
4) scharakteryzować sposoby sprzedaży nieruchomości zajętych w toku egzekucji?	☐	☐
5) scharakteryzować sposoby sprzedaży ruchomości zajętych w toku egzekucji?	☐	☐

4.4. Zasady prowadzenia egzekucji

4.4.1. Materiał nauczania

Zasady obowiązujące w postępowaniu egzekucyjnym

Organ egzekucyjny wszczyna egzekucje na wniosek wierzyciela i na podstawie wystawionego przez niego tytułu wykonawczego. Wierzyciel to podmiot uprawniony do żądania wykonania w drodze egzekucji administracyjnej obowiązku poddanego egzekucji. Wierzycielem mogą być organy egzekucyjne lub inny podmiot.

Zasady ogólne postępowania egzekucyjnego mają charakter norm prawnych i zaliczamy do nich:

- zasadę obligatoryjnego podejmowania egzekucji,
- zasadę legalności,
- zasadę stosowania najłagodniejszego środka egzekucyjnego,
- zasadę niedopuszczalności stosowania środków egzekucyjnych, gdy odpada podstawa prowadzenia egzekucji,
- zasadę zagrożenia,
- zasadę należności postępowania egzekucyjnego,
- zasadę prawdy obiektywnej.

Ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wymienia zasady ogólne, które należy stosować w takim postępowaniu. Do zasad tych zalicza się: zasadę praworządności, zasadę celowości oraz zasadę stosowania najłagodniejszego środka egzekucyjnego.

Zasada praworządności mówi, że organ egzekucyjny stosuje środki egzekucyjne przewidziane w prawie.

Zasada celowości wskazuje cel egzekucji, jedynym celem egzekucji jest wymuszenie wykonania obowiązku poprzez stosowanie środków egzekucyjnych. Organ egzekucyjny stosuje środki egzekucyjne, które prowadzą bezpośrednio do wykonania obowiązku.

Zasada stosowania najłagodniejszego środka egzekucyjnego mówi, że spośród ustawowych środków egzekucji należy stosować takie, które są najmniej uciążliwe dla zobowiązanego.

Prowadzenie postępowania egzekucyjnego

Wszczęcie postępowania egzekucyjnego następuje na wniosek wierzyciela, wtedy, gdy wierzyciel i organ egzekucyjny są dwoma różnymi podmiotami. Jeżeli wierzyciel jest równocześnie organem egzekucyjnym, to postępowanie wszczyna się z urzędu. Wszczęcie postępowania egzekucyjnego następuje na podstawie wystawionego tytułu wykonawczego.

Tytuł wykonawczy to dokument określony w drodze rozporządzenia ministra finansów, stwierdzający fakt istnienia i zakres roszczenia. Tytuł wykonawczy powinien zawierać:

- oznaczenie wierzyciela,
- wskazanie nazwiska i imienia lub firmy zobowiązanego i adresu zobowiązanego oraz nazwę i adres pracodawcy
- treść podlegającego egzekucji obowiązku i podstawę prawną tego obowiązku,
- stwierdzenie, że obowiązek jest wymagalny, określenie wysokości egzekwowanej należności pieniężnej, określenie terminu od którego nalicz się odsetki oraz rodzaj i stawki odsetek,
- wskazanie podstawy prawnej prowadzenia egzekucji administracyjnej,
- wskazanie podstawy prawnej zaspokojenia należności pieniężnej, jeżeli egzekwowana należność korzysta z prawa pierwszeństwa zaspokojenia,
- datę wystawienia tytułu, podpis z podaniem imienia i nazwiska i stanowiska służbowego podpisującego oraz odcisk pieczęci urzędowej wierzyciela,
- pouczenie zobowiązanego o skutkach niezawiadomienia organu egzekucyjnego o zmianie miejsca pobytu,

- pouczenie zobowiązanego o przysługującym mu w terminie 7 dni prawie zgłoszenia do organu egzekucyjnego zarzutów w sprawie postępowania egzekucyjnego,
- klauzule organu egzekucyjnego o skierowaniu tytułu do egzekucji administracyjnej,
- wskazanie środków egzekucyjnych stosowanych w egzekucji należności pieniężnych.

Do tytułu wykonawczego należy dołączyć dowód doręczenia upomnienia lub stwierdzić w tytule wykonawczym, że doręczenie upomnienia nie było konieczne oraz podać w tytule wykonawczym podstawy prawne braku obowiązku doręczenia upomnienia.

Dokumenty – tytuły wykonawcze sporządzane są częściowo przez wierzyciela, a częściowo przez organ egzekucyjny. Wierzyciel wypełnia część A-F i N, a organ egzekucyjny części H-M tytułu wykonawczego. We wzorze tytułu wykonawczego wniosek o wszczęcie egzekucji stanowi integralną część tytułu wykonawczego. W tytule wykonawczym są umieszczone informacje o przebiegu i zakończeniu egzekucji. Tytuł wykonawczy pełni wtedy funkcję dokumentu przebiegu postępowania egzekucyjnego. Wzory tytułów wykonawczych zostały zawarte w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (DzU Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.).

We wniosku o wszczęcie egzekucji administracyjnej wierzyciel może wskazać środek egzekucyjny, a nawet jest do tego zobowiązany w przypadku egzekucji administracyjnej o charakterze niepieniężnym. Organ egzekucyjny może zastosować zamiast środka egzekucyjnego wskazanego we wniosku inny środek egzekucyjny, jeżeli jest mniej uciążliwy dla zobowiązanego, a prowadzi do wykonania obowiązku.

Przed przystąpieniem do egzekucji, a szczególnie wtedy, gdy postępowanie jest prowadzone na wniosek wierzyciela, organ egzekucyjny ma obowiązek zbadać z urzędu dopuszczalność prowadzenia egzekucji.

Wszczęcie postępowania egzekucyjnego następuje z chwilą doręczenia zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego lub doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o zajęciu wierzytelności lub innego prawa majątkowego, jeżeli doręczenie nastąpiło przed doręzeniem zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego.

Czynności egzekucyjne wykonuje organ egzekucyjny lub egzekutor. Egzekutor ma obowiązek przedstawić zobowiązanemu zaświadczenie organu egzekucyjnego lub legitymację służbową upoważniająca do czynności egzekucyjnych.

Postępowanie egzekucyjne uproszczone

Postępowanie uproszczone to postępowanie, które jest wszczęte bez doręczenia zobowiązanemu pisemnego upomnienia. Postępowanie uproszczone prowadzi się wtedy, gdy:

- należności pieniężne zostały określone w orzeczeniu,
- zobowiązany ma ustawowy obowiązek obliczenia lub uiszczenia należności pieniężnych bez wezwania,
- egzekucja dotyczy należności z tytułu: grzywien nałożonych w drodze mandatu karnego w sprawach o wykroczenie, grzywien wymierzonych mandatem karnym w postępowaniu karno-skarbowym, kar pieniężnych orzeczonych w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych, grzywien w celu przymuszenia nakładanych w postępowaniu egzekucyjnym obowiązków niepieniężnych.

Z każdej czynności podjętej w postępowaniu egzekucyjnym sporządza się protokół.

Zbieg egzekucji

Ze zbiegiem egzekucji mamy do czynienia, gdy nastąpi zbieg egzekucji sądowej i administracyjnej lub w przypadku zbiegu egzekucji administracyjnej prowadzonej przez kilka organów egzekucyjnych lub podmiotów upoważnionych do przeprowadzania egzekucji.

W przypadku zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej do tej samej rzeczy, nieruchomości lub prawa majątkowego organ egzekucyjny wstrzymuje czynność egzekucyjną na wniosek wierzyciela, zobowiązanego lub z urzędu i przekazuje akta postępowania egzekucyjnego sądowi rejonowemu,

w okręgu w którym wszczęto egzekucję w celu rozstrzygnięcia kto ma prowadzić razem obie egzekucje (zgodnie z przepisami k.p.c).

W przypadku zbiegu egzekucji administracyjnej do tej samej rzeczy lub prawa majątkowego organ egzekucyjny przejmuje łączne prowadzenie egzekucji. Naczelnik urzędu skarbowego, który pierwszy zastosował środek egzekucyjny, przejmuje łączne prowadzenie egzekucji.

Zawieszenie i umorzenie postępowania egzekucyjnego

W toku czynności egzekucyjnych mogą wystąpić okoliczności, które spowodują ich przerwanie – jest to zawieszenie postępowania egzekucyjnego i umorzenie postępowania egzekucyjnego.

Zawieszenie postępowania egzekucyjnego następuje w przypadku:

- wstrzymania wykonania, odroczenia terminu wykonania obowiązku lub rozłożenia na raty spłaty należności pieniężnej,
- śmierci zobowiązanego, jeżeli obowiązek nie jest ściśle związany z osobą zmarłego,
- utraty przez zobowiązanego zdolności do czynności prawnych i braku przedstawiciela ustawowego,
- na żądanie wierzyciela,
- w innych przypadkach przewidzianych w prawie.

Postępowanie egzekucyjne umarza się:

- jeżeli obowiązek został wykonany przed wszczęciem postępowania,
- jeżeli obowiązek nie jest wymagalny, został umorzony lub wygasł z innego powodu albo jeżeli obowiązek nie istniał,
- jeżeli egzekwowany obowiązek został określony niezgodnie z treścią obowiązku wynikającego z decyzji organu administracyjnego, orzeczenia sądowego albo bezpośrednio z przepisu prawa,
- gdy zachodzi błąd co do osoby zobowiązanego lub egzekucja nie może być prowadzona ze względu na osobę zobowiązanego,
- jeżeli obowiązek o charakterze niepieniężnym okazał się niewykonalny,
- w przypadku śmierci zobowiązanego, gdy obowiązek jest ściśle związany z osobą zmarłego,
- jeżeli egzekucja administracyjna lub zastosowany środek egzekucyjny są niedopuszczalne albo zobowiązanemu nie doręczono upomnienia, mimo iż obowiązek taki ciążył na wierzycielu,
- jeżeli postępowanie egzekucyjne zawieszone na żądanie wierzyciela nie zostało podjęte przed upływem 12 miesięcy od dnia zgłoszenia tego żądania,
- na żądanie wierzyciela,
- w innych przypadkach przewidzianych w ustawach.

Postępowanie egzekucyjne może być umorzone w przypadku stwierdzenia, że w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym należności pieniężnej nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne.

4.4.2. Pytania sprawdzające

Odpowiadając na pytania, sprawdzisz, czy jesteś przygotowany do wykonania ćwiczeń.

1. Jakie znasz zasady obowiązujące w postępowaniu egzekucyjnym?
2. Jakie znasz etapy prowadzenia postępowania egzekucyjnego?
3. Co rozumiesz przez postępowanie egzekucyjne uproszczone?
4. Co to jest zbieg egzekucji?
5. Kiedy może nastąpić zawieszenie lub umorzenie postępowania egzekucyjnego?
6. Co rozumiesz pod pojęciem postępowanie zabezpieczające?

4.4.3. Ćwiczenia

Ćwiczenie 1

Sporządź tytuł wykonawczy (w wersji elektronicznej) dotyczący egzekucji należności pieniężnej na podstawie danych:

Wierzyciel – Naczelnik I-go Urzędu Skarbowego w Radomiu, ul. Zbrowskiego 106, NIP 525-210-90-21, nr rachunku bankowego 26 2345 8765 2121 0001 1112 5678, nr tytułu wykonawczego KR 25/05, data wystawienia 10.06.2005r.

Zobowiązany – Edward Nowak, urodzony 13.03.1953 r. w Radomiu, syn Marka i Ewy, NIP 796- 532-23-85, PESEL 53031325300, zatrudniony w Hurtowni Artykułów Spożywczych „Poziomka” w Radomiu, ul. Struga 5.

Egzekucji podlega – niezapłacony, a naliczony podatek dochodowy od osób fizycznych. Należność nie została zabezpieczona.

Zobowiązany w marcu 2005 r. złożył roczne zeznanie o osiągniętych dochodach w roku podatkowym 2004 (PIT-37), z rozliczenia podatkowego wynikało, że Edward Nowak musi wpłacić do urzędu skarbowego podatek dochodowy w kwocie 350,05 zł. Nowak należności nie wpłacił, mimo że otrzymał w dniu 30 maja 2005 pisemne upomnienie. Wobec Edwarda Nowaka wszczęto postępowanie egzekucyjne. Od niezapłaconej należności pobiera się odsetki za zwłokę.

Zastosowanym środkiem egzekucyjnym jest egzekucja z wynagrodzenia za pracę.

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:

- 1) przeczytać uważnie ćwiczenie,
- 2) zapoznać się z ustawą ordynacja podatkowa (DzU z 2005 r. Nr 8 poz. 60, z późn. zm.)
- 3) odszukać w Internecie odpowiedni tytuł wykonawczy w wersji elektronicznej,
- 4) sporządzić tytuł wykonawczy zgodnie z warunkami zadania,
- 5) wydrukować sporządzony tytuł wykonawczy.

Wyposażenie stanowiska pracy:

- ustawa Ordynacja podatkowa (DzU z 2005 r. Nr 8 poz. 60, z późn. zm.)
- komputer z drukarką i dostępem do Internetu,
- literatura zgodna z punktem 6 Poradnika dla ucznia.

Ćwiczenie 2

Korzystając z programu komputerowego, sporządź postanowienie w sprawie zawieszenia postępowania egzekucyjnego na podstawie poniższych danych:

Jan Kowalski, przeciw któremu toczy się postępowanie egzekucyjne obejmujące należności z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, zwrócił się do organu egzekucyjnego o zawieszenie postępowania egzekucyjnego z wynagrodzenia za pracę wszczętego na podstawie tytułu wykonawczego nr BD 22445. Powodem zawieszenia postępowania jest fakt, że Jan Kowalski od 2 miesięcy przebywa na zwolnieniu lekarskim i prosi o rozłożenie zaległej należności na raty.

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:

- 1) przeczytać uważnie ćwiczenie,
- 2) wyszukać w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji artykułów na podstawie, których można zawiesić postępowanie,

- 3) sporządzić postanowienie w sprawie zawieszenia postępowania egzekucyjnego,
- 4) wydrukować sporządzone postanowienie.

Wyposażenie stanowiska pracy:

- przykładowe postanowienie w sprawie zawieszenia postępowania egzekucyjnego,
- ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji,
- komputer z drukarką,
- literatura zgodna z punktem 6 Poradnika dla ucznia.

4.4.4. Sprawdzian postępów

Czy potrafisz:

	Tak	Nie
1) sporządzić wniosek o wszczęcie egzekucji administracyjnej?	☐	☐
2) sporządzić tytuł wykonawczy dotyczący egzekucji należności pieniężnej?	☐	☐
3) sporządzić postanowienie w sprawie zawieszenia postępowania egzekucyjnego?	☐	☐

4.5. Prawne środki administracyjne i sądowe w postępowaniu egzekucyjnym

4.5.1. Materiał nauczania

Prawne środki administracyjne w postępowaniu egzekucyjnym

Do prawnych środków administracyjnych w postępowaniu egzekucyjnym zaliczyć możemy tzw. środki zaskarżenia.

Do środków zaskarżenia zaliczamy:

- zarzut,
- zażalenie,
- skargę na czynności egzekucyjne,
- wniosek o wyłączenie spod egzekucji,
- żądanie zmiany lub sprostowania wezwania,
- żądanie zmiany lub uchylecia postanowienia w trybie k.p.a.

Zarzut – na toczące się postępowanie egzekucyjne przysługuje zobowiązanemu prawo wniesienia zarzutu. Zarzut może być wnoszony w terminie 7 dni od pouczenia zobowiązanego o prawie wnoszenia zarzutów. Zarzut to środek prawny o niejednolitym charakterze. Podstawą wniesienia zarzutu mogą być:

- wykonanie lub umorzenie w całości lub części obowiązku, przedawnienie, wygaśnięcie albo nieistnienie obowiązku,
- odroczenie terminu wykonania obowiązku lub brak wymagalności obowiązku z innego powodu, rozłożenie na raty spłaty należności pieniężnej,
- określenie egzekwowanego obowiązku niezgodnie z treścią obowiązku wynikającego z orzeczenia będącego podstawą egzekucji,
- błąd co do osoby zobowiązanego,
- niewykonalność obowiązku o charakterze niepieniężnym,
- niedopuszczalność egzekucji administracyjnej lub zastosowanego środka egzekucyjnego,
- brak uprzedniego doręczenia zobowiązanemu upomnienia,
- zastosowanie zbyt uciążliwego środka egzekucyjnego,
- prowadzenie egzekucji przez niewłaściwy organ egzekucyjny,
- braki formalne tytułu wykonawczego.

Organ egzekucyjny po rozpatrzeniu zarzutów wydaje postanowienie, w którym może: odrzucić zarzut, bo jest nieuzasadniony, uznać zarzut, zawiesić postępowanie, umorzyć postępowanie, zastosować mniej uciążliwy środek egzekucyjny.

Przykład sporządzonego zarzutu w sprawie postępowania egzekucyjnego zamieszczony jest jako wzór nr 1.

wzór 1

Warszawa, dnia 11.10.2005 r.

Jan Kowalski
ul. Bracka 35
00-965 Warszawa

Urząd Skarbowy
ul. Kochanowskiego 12
00-965 Warszawa

Zarzut w sprawie postępowania egzekucyjnego

W związku z przeprowadzonym postępowaniem egzekucyjnym w dniu 10.10.2005 r. w siedzibie Firmy Handlowej „ALFA - STAR” poborca skarbowy dokonał zajęcia:

- kserokopiarki Canon G54,
- komputera,
- drukarki Lexmark 1100,
- monitora Dridge 19,
- niszczarki dokumentów NICE 57.

Podnoszę zarzut w sprawie przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego, co do osoby zobowiązanego.

Uzasadnienie

Poborca skarbowy dokonał zajęcia ruchomości, które nie były i nie są własnością zobowiązanego, lecz tylko przebywały w siedzibie zobowiązanego z tytułu umowy użyczenia zawartej w dniu 10.09.2005 r. W związku z tym poborca dokonał zajęcia ruchomości, które nie były własnością zobowiązanego.

Jan Kowalski

Zażalenie może być wnoszone na postanowienia wydawane w toku postępowania egzekucyjnego w administracji. Wniesienie zażalenia nie powoduje wstrzymania zaskarżonego postanowienia. Zażalenie wnosi się w terminie 7 dni od daty doręczenia lub ogłoszenia postanowienia. Zażalenie na oszacowanie należy zgłosić w ciągu 5 dni.

Skarga na czynności egzekucyjne – jest prawnym środkiem administracyjnym i może być złożona na:

- organ egzekucyjny,
- egzekutora,
- przewlekłość postępowania.

Skargę wnosi się za pośrednictwem organu egzekucyjnego w terminie 14 dni od dnia dokonania czynności podlegających zaskarżeniu. Skarga załatwiana jest postanowieniem organu nadzoru.

wzór nr 2

Radom, 15 marca 2006 r.

Skarżący:
Marcin Nowak
ul. Wodna 12
26- 600 Radom
NIP 123-987-76-00

**Naczelnik I Urzędu Skarbowego
w Radomiu
ul. Zbrowskiego 106
26-600 Radom**

nr sprawy egzekucyjnej:
II Egz. 23/2006

Skarga

Na podstawie art. 8 § 1 punkt 4 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wnoszę skargę na postępowanie poborcy skarbowego, który dokonał zajęcia ruchomości w moim mieszkaniu.

Wskazując na powyższą podstawę, wnoszę:
o uchylenie egzekucji jako niezgodnej z prawem.

Uzasadnienie

W związku z przeprowadzonym postępowaniem egzekucyjnym w dniu 03.03.2006 r. w moim mieszkaniu poborca skarbowy dokonał zajęcia piły spalinowej MS – 234, która jest moją własnością. Ruchomość ta jest jednocześnie narzędziem mojej pracy zarobkowej (o czym informowałem poborcę).

W związku z tym uważam, że moją skargę zasługuje na uwzględnienie.

Marcin Nowak

Wniosek o wyłączenie spod egzekucji jest prawnym środkiem administracyjnym przysługującym innej osobie niż zobowiązanemu. Osoba ta rości pretensje co do rzeczy i praw majątkowych, z których prowadzona jest egzekucja, ponieważ rzeczy te są jej własnością. Wniosek o wyłączenie spod egzekucji dotyczy wyłączenia spod egzekucji składnika mienia do którego osoba trzecia rości sobie prawo. Wniosek taki składa zainteresowana osoba w ciągu 14 dni od momentu, gdy dowiedziała się o czynnościach egzekucyjnych. Organ egzekucyjny ma czas 14 dni na wydanie postanowienia w sprawie złożonego wniosku o wyłączenie spod egzekucji. Do czasu wydania postanowieni organ egzekucyjny wstrzymuje egzekucje.

wzór nr 3

Kraków, 08 marca 2006 r.

Wnioskodawca:

Anna Maj
ul. Leśna 12
00-235 Kraków
NIP 123-987-76-00

**Naczelnik I Urzędu Skarbowego
w Krakowie
ul. Miła 34
00-235 Kraków**

Zobowiązany:

Marek Lis
ul. Cicha 5
00-235 Kraków
NIP 123-459-12-45
nr sprawy egzekucyjnej:
II Egz. 123/2006

Wniosek o wyłączenie rzeczy spod egzekucji

Działając w imieniu własnym, wnoszę o:

Wyłączenie spod egzekucji administracyjnej prowadzonej przeciwko Markowi Lisowi, w sprawie nr II Egz. 123/2006, rzeczy w postaci telewizora marki SANYO, zajętego 27 lutego 2006 r.

Uzasadnienie

W dniu 07 marca 2006 r. powzięłam wiadomość o zajęciu przez poborcę skarbowego w dniu 27 lutego 2006 r. mojego telewizora marki SANYO. Zajęcie nastąpiło w domu mojego siostrzeńca Marka Lisa, który jest zobowiązanym w sprawie. Nie poinformował on poborcy, że telewizor stanowi moją własność oraz, że pożyczyłam mu go jedynie na tydzień.

Na dowód powyższego przedkładam fakturę VAT stwierdzającą nabycie wspomnianego telewizora. W związku z powyższym uważam wniosek niniejszy za zasadny.

Anna Maj

W załączniku:

1) faktura VAT za zakup telewizora.

Żądanie zmiany lub uchylecia postanowienia w trybie k.p.a. – jeżeli przepisy ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji nie stanowią inaczej, to należy stosować przepisy Kodeksu Postępowania Administracyjnego.

Sądowe środki administracyjne w postępowaniu egzekucyjnym

Sądowe środki administracyjne w postępowaniu egzekucyjnym można podzielić na:

- sprawy rozstrzygane przez sąd administracyjny,
- sprawy rozstrzygane przez sądy powszechne.

Sprawy rozstrzygane przez sąd administracyjny obejmują:

- skargi na postanowienia wydawane w postępowaniu egzekucyjnym,
 - skargi na postanowienia wydawane w postępowaniu zabezpieczającym,
- jeżeli przedmiotem zaskarżenia jest postanowienie, na które służy zażalenie.

Prawo do wniesienia skargi ma zobowiązany, wierzyciel lub inne podmioty tzw. inni uczestnicy postępowania egzekucyjnego w administracji.

Ponadto sąd administracyjny rozpatruje skargi na bezczynność organów.

Sprawy rozstrzygane przez sądy powszechne dotyczą dwóch rodzajów powództwa:

- powództwo o wyłączenie spod egzekucji,
- powództwo zobowiązanego o ustalenie nieistnienia obowiązku lub kwestionowania wysokości obowiązku pieniężnego egzekwowanego w drodze administracyjnej.

Powództwo o wyłączenie spod egzekucji dotyczy tzw. osób trzecich, które zgłaszają swoje roszczenia do praw majątkowych lub rzeczy, tzw. osoba trzecią może być małżonek zobowiązanego, wspólnik spółki cywilnej.

Powództwo zobowiązanego o ustalenie nieistnienia obowiązku lub kwestionowania wysokości obowiązku pieniężnego egzekwowanego w drodze administracyjnej – dotyczy tylko zobowiązanego, który musi udowodnić, że egzekwowany obowiązek nie istnieje i udowodnić to.

Koszty postępowania egzekucyjnego

Do kosztów postępowania egzekucyjnego zaliczamy:

- opłaty za czynności egzekucyjne,
- wydatki egzekucyjne,
- opłatę komorniczą.

Opłaty za czynności egzekucyjne - ustalone są kwotowo lub procentowo i pobierane w zakresie egzekucji pieniężnych i niepieniężnych.

Wydatki egzekucyjne to koszty poniesione przez organ egzekucyjny dotyczące prowadzenia egzekucji. Do wydatków egzekucyjnych zaliczamy:

- przejazdy i delegacje poborcy i egzekutora,
- przewóz, załadunek, rozładunek i przechowywanie i utrzymanie dozoru zwierząt, ruchomości pochodzących z egzekucji,
- przymusowe otwarcie środków transportu i pomieszczeń,
- należności biegłych, rzeczoznawców im świadków,
- ogłoszenia w mediach,
- sporządzanie dokumentów,
- prowadzenie zarządu zajętej nieruchomości,
- prowizje i opłaty,
- koszty uzyskania informacji o majątku dłużnika,
- wykonanie zastępcze,
- zastosowanie przymusu bezpośredniego.

Kosztami postępowania obciąża się zobowiązanego.

Opłata komornicza to opłata wynosząca 5% kwot przekazanych wierzycielowi przez organ egzekucyjny lub przekazanych wierzycielowi przez zobowiązanego w wyniku zastosowania środków egzekucyjnych. Powstałe koszty mogą być całkowicie lub częściowo umarzane przez organ egzekucyjny:

- jeżeli stwierdzono nieściągalność od zobowiązanego,
- jeżeli za umorzeniem przemawia ważny interes publiczny,
- jeżeli ściągnięcie kosztów egzekucyjnych spowodowałoby niewspółmierne wydatki egzekucyjne.

Organ egzekucyjny ze względu na ważny interes zobowiązanego może zapłatę kosztów rozłożyć na raty, a także może umorzyć częściowo lub całkowicie koszt powstałe w egzekucji zgodnie z przepisami prawa.

4.5.2. Pytania sprawdzające

Odpowiadając na pytania, sprawdzisz, czy jesteś przygotowany do wykonania ćwiczeń.

1. Jakie znasz prawne środki administracyjne w postępowaniu egzekucyjnym?
2. Czym różni się zarzut od zażalenia?
3. Co to jest skargę na czynności egzekucyjne?
4. Kto może złożyć wniosek o wyłączenie spod egzekucji?
5. Jakie znasz sądowe środki administracyjne w postępowaniu egzekucyjnym?
6. Co zaliczamy do kosztów postępowania egzekucyjnego?
7. Co to jest opłata komornicza?

4.5.3. Ćwiczenia

Ćwiczenie 1

Korzystając z programu komputerowego, sporządź zgłoszenie zarzutu dotyczące obowiązku o charakterze niepieniężnym na podstawie poniższych danych:

Zobowiązany Jana Nowickiego, zamieszkały w Krakowie ul. Smocza 13, nie dopełnił czynności związanych ze zgłoszeniem swojego 7-letniego syna Piotra Nowickiego do pierwszej klasy i nie zapewnił regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia, bez podania przyczyny. W celu przymuszenia zastosowano jako środek egzekucyjny grzywnę w wysokości 2.600zł. Jan Nowicki zarzuca organowi egzekucyjnemu zastosowanie zbyt wysokiej kary grzywny, ponieważ jest bezrobotny i jedynym źródłem utrzymania jego rodziny jest zasiłek dla bezrobotnych.

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:

- 1) przeczytać uważnie ćwiczenie,
- 2) wyszukać w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji artykułów dotyczących zarzutu,
- 3) sporządzić zgłoszenie zarzutu w programie MS Office,
- 4) wydrukować sporządzone zgłoszenie zarzutu.

Wyposażenie stanowiska pracy:

- przykładowe zgłoszenie zarzutu,
- komputer z drukarką,
- literatura zgodna z punktem 6 Poradnika dla ucznia.

Ćwiczenie 2

Korzystając z programu komputerowego, sporządź skargę na przewlekłość postępowania na podstawie poniższych danych.

Wierzyciel – Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie wystawił tytuł wykonawczy w dniu 05.02.2005 r. dotyczący egzekucji należności pieniężnych wobec Pawła Karpińskiego, zamieszkałego w Radomiu, ul. Toruńska 22. Mazowiecki Urząd Wojewódzki wystąpił do Naczelnika II-go Urzędu Skarbowego w Radomiu o wszczęcie egzekucji. Postępowanie egzekucyjne nie zostało wszczęte, mimo iż upłynęło 6 miesięcy od daty wystawienia tytułu wykonawczego. Wierzyciel złożył skargę na przewlekłość postępowania.

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:

- 1) przeczytać uważnie ćwiczenie,
- 2) wyszukać w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji artykułów dotyczących wniesienia skargi,
- 3) sporządzić skargę na przewlekłość postępowania w programie MS Office,
- 4) wydrukować sporządzone skargę.

Wyposażenie stanowiska pracy:

- przykładowy wzór skargi,
- komputer z drukarką,
- literatura zgodna z punktem 6 Poradnika dla ucznia.

Ćwiczenie 3

Określ błędy poborcy skarbowego w opisanym przypadku oraz określ uprawnienia zobowiązanego.

Poborca skarbowy przeprowadził w dniu 09.10.2005 r. postępowanie egzekucyjne w siedzibie Firmy „ABC” i dokonał zajęcia kserokopiarki i komputera. Przedmioty te nie są własnością Firmy „ABC”, ale własnością Firmy Handlowej Jacka Malinowskiego. Kserokopiarka i komputer znajdowały się w firmie zobowiązanego z tytułu zawartej w dniu 10.08.2005 r. umowy użyczenia. Jakie błędy popełnił poborca skarbowy? Co można zrobić w tej sytuacji? Jakie uprawnienia przysługują zobowiązanemu?

Sposób wykonania ćwiczenia

Aby wykonać ćwiczenie, powinieneś:

- 1) określić błędy poborcy skarbowego w opisanym przypadku,
- 2) opisać możliwe rozwiązanie,
- 3) określ uprawnienia przysługujące zobowiązanemu.

Wyposażenie stanowiska pracy:

- ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji,
- komentarz do ustawy,
- inna literatura zgodna z punktem 6 Poradnika dla ucznia.

4.5.4. Sprawdzian postępów

Czy potrafisz:

	Tak	Nie
1) sporządzić zarzut w sprawie niewykonalności obowiązku o charakterze niepieniężnym?	☐	☐
2) sporządzić skargę na przewlekłość postępowania?	☐	☐
3) wskazać w jakich przypadkach można zastosować zarzut, zażalenie i skargę?	☐	☐

SPRAWDZIAN OSIĄGNIĘĆ

INSTRUKCJA DLA UCZNI

1. Przeczytaj uważnie instrukcję.
2. Podpisz imieniem i nazwiskiem kartę odpowiedzi.
3. Zapoznaj się z zestawem zadań testowych.
4. Test zawiera 20 zadań. Do każdego z nich są podane 4 możliwe odpowiedzi. Tylko jedna jest poprawna.
5. Udzielaj odpowiedzi tylko na załączonej karcie odpowiedzi, stawiając w odpowiedniej rubryce znak X. W przypadku pomyłki należy błędna odpowiedź zaznaczyć kółkiem, a następnie zaznaczyć odpowiedź poprawną.
6. Pracuj samodzielnie, bo tylko wtedy będziesz miał satysfakcję z wykonanego zadania.
7. Kiedy udzielenie odpowiedzi będzie Ci sprawiało trudność, wtedy odłóż jego rozwiązanie na później i wróć do niego, gdy zostanie Ci wolny czas.
8. Na rozwiązanie testu masz 40 min.

Powodzenia !

ZESTAW ZADAŃ TESTOWYCH

1. Tytuł wykonawczy to dokument sporządzony przez:
 - a) wierzyciela,
 - b) zobowiązanego,
 - c) świadka egzekucji administracyjnej,
 - d) poborcę skarbowego.
2. Do środków egzekucyjnych obowiązków o charakterze pieniężnym należą
 - a) grzywna,
 - b) egzekucja z autorskich praw majątkowych,
 - c) odebranie rzeczy ruchomej,
 - d) przymus bezpośredni.
3. Trasat to:
 - a) osoba wystawiająca weksel,
 - b) osoba oddająca weksel do redyskonta,
 - c) osoba, której wystawca weksła poleca dokonanie zapłaty sumy wekslowej,
 - d) osoba żadna z wymienionych.
4. Środki prawne służące zobowiązanemu w postępowaniu egzekucyjnym to:
 - a) egzekucję z weksła,
 - b) zażalenie na postępowanie,
 - c) przydzielenie uprawnień zobowiązanemu,
 - d) rekwizycja czynności egzekucyjnych.

5. Zobowiązany w postępowaniu egzekucyjnym w administracji to:
 - a) osoba fizyczna lub prawna, na której spoczywa obowiązek o charakterze pieniężnym lub niepieniężnym,
 - b) tylko osoba fizyczna, na której spoczywa obowiązek o charakterze pieniężnym lub niepieniężnym,
 - c) tylko osoba prawna, na której spoczywa obowiązek o charakterze pieniężnym lub niepieniężnym,
 - d) tylko osoba fizyczna, na której spoczywa obowiązek o charakterze pieniężnym.
6. Egzekucji administracyjnej nie podlegają:
 - a) podatki i opłaty,
 - b) grzywny,
 - c) wpłaty na fundusze celowe,
 - d) niektóre przedmioty i urządzenia domowe.
7. Postępowanie zabezpieczające stosowane jest w szczególności, gdy:
 - a) wystąpi brak płynności finansowej zobowiązanego,
 - b) wystąpi brak płynności finansowej wierzyciela,
 - c) wystąpi brak płynności finansowej organu egzekucyjnego,
 - d) wystąpi brak płynności finansowej komornika.
8. Zasada praworządności stosowana w postępowaniu egzekucyjnym w administracji mówi, że:
 - a) organ egzekucyjny stosuje środki egzekucji zalecane przez rząd,
 - b) organ egzekucyjny stosuje środki egzekucji przewidziane w prawie,
 - c) organ egzekucyjny stosuje najłagodniejsze środki egzekucji,
 - d) organ egzekucyjny nie istnieje.
9. Wszczęcie postępowania egzekucyjnego następuje na wniosek:
 - a) zobowiązanego,
 - b) egzekutora,
 - c) wierzyciela,
 - d) poborcę skarbowego.
10. Egzekwowane należność to:
 - a) należność główna wyznaczona przez poborcę skarbowego,
 - b) należność główna wraz z odsetkami i kosztami za zwłokę,
 - c) należność główna, bez odsetek,
 - d) należność dla egzekutora.
11. Zajęcie i sprzedaż mebli antycznych to etapy egzekucji:
 - a) z ruchomości,
 - b) z nieruchomości,
 - c) z praw majątkowych,
 - d) z pozostałych praw majątkowych.
12. Podmiot, na którym ciąży obowiązek wykonania określonego świadczenia lub zachowania w postępowaniu egzekucyjnym w administracji, to:
 - a) Naczelnik Urzędu Skarbowego,
 - b) świadek,
 - c) wierzyciel,
 - d) zobowiązany.

13. Postępowanie zabezpieczające polega na stworzeniu warunków:
- korzystnych dla zobowiązanego,
 - niekorzystnych dla egzekutora,
 - ułatwiających przyszłą egzekucję,
 - utrudniających przyszłą egzekucję.
14. Opłata komornicza wynosi:
- 10% kwot przekazanych wierzycielowi przez organ egzekucyjny lub zobowiązanego,
 - 15% kwot przekazanych wierzycielowi przez organ egzekucyjny lub zobowiązanego,
 - 20% kwot przekazanych wierzycielowi przez organ egzekucyjny lub zobowiązanego,
 - 5% kwot przekazanych wierzycielowi przez organ egzekucyjny lub zobowiązanego.
15. Zażalenie na oszacowanie należy zgłosić w ciągu:
- 7 dni,
 - 5 dni,
 - 10 dni,
 - 3 dni.
16. Zastosowanie grzywny w celu przymuszenia:
- nie stoi na przeszkodzie orzeczenia grzywny w sprawach o wykroczenie,
 - stoi na przeszkodzie orzeczenia grzywny w sprawach o wykroczenie,
 - nie istnieje,
 - znosi możliwość orzeczenia grzywny za wykroczenie.
17. Ubój zwierząt w celu usunięcia zagrożenia epidemiologicznego to:
- przymus bezpośredni,
 - wykonanie zastępcze,
 - odebranie rzeczy ruchomej,
 - grzywna w celu przymuszenia.
18. Zajęcie wynagrodzenia za pracę jest dokonywane:
- z chwilą doręczenia pracodawcy zawiadomienia o zajęciu,
 - na początku następnego miesiąca od doręczenia zawiadomienia o zajęciu,
 - w ciągu 7 dni od doręczenia zawiadomienia o zajęciu,
 - w ciągu 3 dni od doręczenia zawiadomienia o zajęciu.
19. Nakładana wielokrotność grzywny w celu przymuszenia dla osób fizycznych nie może przekroczyć:
- 5.000 zł,
 - 10.000 zł,
 - 15.000 zł,
 - 20.000 zł.
20. W stosunku do osób prawnych grzywna w celu przymuszenia może być nakładana do wysokości:
- 5.000 zł,
 - 10.000 zł,
 - 15.000 zł,
 - 25.000 zł.

KARTA ODPOWIEDZI

Imię i nazwisko.....

Przeprowadzanie postępowania egzekucyjnego w administracji

Zakreśl poprawną odpowiedź.

Nr zadania	Odpowiedź				Punkty
1	a	b	c	d	
2	a	b	c	d	
3	a	b	c	d	
4	a	b	c	d	
5	a	b	c	d	
6	a	b	c	d	
7	a	b	c	d	
8	a	b	c	d	
9	a	b	c	d	
10	a	b	c	d	
11	a	b	c	d	
12	a	b	c	d	
13	a	b	c	d	
14	a	b	c	d	
15	a	b	c	d	
16	a	b	c	d	
17	a	b	c	d	
18	a	b	c	d	
19	a	b	c	d	
20	a	b	c	d	
Razem:					

6. LITERATURA

1. Adamiak B., Borowski J.: Polskie postępowanie administracyjne i administracyjno-prawne. LexisNexis, Warszawa 2002
2. Adamiak B., Borowski J.: Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. C.H. Beck, Warszawa 2004
3. Choraży K., Taras W., Wróbel A.: Postępowanie administracyjne i postępowanie egzekucyjne w administracji. Zakamycze, Kraków 2002
4. Jędrzejewski T., Masternak M., Rączka P.: Administracyjne postępowanie egzekucyjne. Dom Organizatora, Toruń 2002
5. Przybysz P.: Postępowanie egzekucyjne w administracji. Komentarz. LexisNexis, Warszawa 2006
6. Szubiakowski M., Wierzbowski M., Wiktorwska A.: Postępowanie administracyjne – ogólne, podatkowe, egzekucyjne i przed sądem administracyjnym. C.H. Beck, Warszawa 2005

Akty prawne:

Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, DzU z 2005 r. Nr 229, poz.1954.

Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks Postępowania administracyjnego DzU z 2000 r. Nr 98, poz.1071 z późn. zm.

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji DzU z 2001 r. Nr 137, poz.1541 z późn. zm.

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 kwietnia 2002 r. w sprawie trybu zawiadamiania przez bank o zajęciu wkładu oszczędnościowego DzU z 2002 r. Nr 50, poz. 454.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 sierpnia 2001 r. w sprawie sposobu udzielania przez Policję lub Straż Graniczną pomocy lub asysty organowi egzekucyjnemu i egzekutorowi przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych DzU z 2001 r. Nr 101, poz. 1106.

Strony www:

www.mf.gof.pl

www.prawo.fin.pl

www.nettax.interia.pl